

54- Truyện Nàng Công Đức Ý Cúng Đường Tháp Được Sinh Lên Cõi Trời

Một thuở nọ, Đức Phật ngự tại vườn trúc Ca-lan-đà, trong thành Vương xá.

Bấy giờ, vua Tần-bà-sa-la, mỗi ngày ba lần, cùng các quan thuộc đến nơi Phật ngự để lễ bái cúng dường Thế Tôn.

Thời gian sau này, khi tuổi đã cao, thân thể ngày càng nặng nề, nên vua không thể hằng ngày đi lễ bái Phật như xưa.

Lúc ấy các quan đề nghị với đức vua:

–Xin đại vương đến gặp Phật, xin Ngài cho tóc và móng tay, để xây dựng chùa tháp ở hậu cung sắm sửa hương hoa, đèn đuốc cúng dường.

Vua bằng lòng, bèn đến chỗ Phật, bạch Phật. Lúc ấy Thế Tôn liền trao tóc và móng tay của Ngài cho vua Tần-bà-sa-la.

Trong hoàng cung, vua cho xây dựng chùa tháp, treo lọng phướn bằng tơ lụa, hương hoa đèn sáng. Hằng ngày vua đến cúng dường ba lần.

Lúc bấy giờ, thái tử A-xà-thế và Đề-bà-đạt-đa cùng nhau âm mưu giết hại vua cha, rồi tự lên ngôi. A-xà-thế ra lệnh cho các quan trong cung không được cúng dường ngôi tháp đó. Nếu ai trái phạm, thì vua sẽ trị tội không tha.

Sau đó, nhân ngày rằm tháng bảy, lúc chúng Tăng tự tứ, có một thể nữ trong cung tên là Công Đức Ý tự nghĩ: “Tháp này do tiên vương xây dựng, nay vì không có người quét dọn nên bụi bặm dơ bẩn. Cho dù thân ta có bị vua hành hình, thì ta cũng rửa nước quét dọn, rồi đem hương hoa, đèn nến cúng dường.” Nghĩ rồi, Công Đức Ý liền đốt đèn cúng dường tháp.

Lúc ấy từ trên lầu cao, vua A-xà-thế thấy có đèn sáng trong tháp, ông rất tức giận, liền sai người đến xem tại sao có đèn sáng. Sứ giả đến thấy Công Đức Ý đốt đèn cúng dường, liền trở về tâu trình sự việc lên vua. Vua cho đòi Công Đức Ý đến hỏi lý do. Công Đức Ý đáp:

–Ngôi tháp này là nơi cúng dường, do tiên vương xây dựng, nhân ngày tốt nên tôi quét dọn sạch sẽ và thắp đèn cúng dường.

Vua A-xà-thế nghe Công Đức Ý nói xong, bèn hỏi:

–Người không nghe trước kia ta đã ra lệnh cấm rồi hay sao?

Công Đức Ý đáp:

–Tôi có nghe vua đã lệnh cấm, nhưng sự cai trị của vua hôm nay, không như tiên vương trước kia.

A-xà-thế nghe nói thế, càng thêm tức giận liền rút gươm chém Công Đức Ý, Công Đức Ý chết ngay. Nhờ thiện tâm ấy, Công Đức Ý được sinh lên tầng trời Đao-lợi, ánh sáng từ thân phát ra chiếu xa một do-tuần.

Lúc ấy trời Đế Thích và các vị trời cùng đến xem và hỏi Công Đức Ý, nay là vị trời:

–Người đã làm được phước đức gì mà sinh lên cõi trời này và ánh sáng khác thường hơn hẳn các vị trời khác như vậy?

Vị trời dùng kệ đáp trời Đế Thích:

*Như Lai hiện ra đời
Ánh sáng như nhật, nguyệt
Soi chỗ đen tối kia
Thấy đều được sáng sửa*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Người thấy sinh vui mừng
Tâm nhớ tự nhiên dứt
Lành thay, Đấng Vô Thượng!
Ruộng phước cho chúng sinh,
Tín tâm tu phước đức
Tôi không tiếc thân mạng
Bị giết hại chết đi
Được sinh lên cõi trời.*

Sau khi nói kệ cho trời Đế Thích nghe xong, vị trời này đầu đội mũ trời, đeo các chuỗi anh lạc, trang nghiêm thân thể, cùng các vị trời khác, mỗi vị đều mang hương hoa xuống nhân gian cúng dường Thế Tôn. Lúc ấy ánh sáng chiếu khắp cả vườn Trúc, hơn hẳn lúc bình thường.

Các vị trời đảnh lễ dưới chân Phật, rồi lui lại ngồi sang một bên. Đức Phật liền giảng nói pháp Tứ đế cho các vị nghe. Tâm ý được mở tỏ, các vị trời đều chứng quả Tu-đà-hoàn.

Sau khi chứng quả, vị trời nói:

–Tôi nhớ xưa kia, xương trắng chất đống còn cao hơn núi Tu-di, nước mắt còn nhiều hơn nước biển lớn; máu thịt khô cạn, thân mạng chết đi một cách vô ích. Từ nay tôi đã lìa bỏ nó.

Vị trời nói xong đi nhiễu quanh Phật ba vòng rồi trở lại cõi trời.

Sáng hôm sau, các Tỳ-kheo bạch Đức Phật:

–Đêm qua có ánh sáng khác hẳn ngày thường. Đó là ánh sáng của Đế Thích, Phạm thiên, bốn vị Thiên vương, hay là hai mươi tám bộ Quỷ thần tướng?

Đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

–Cũng chẳng phải ánh sáng của Phạm thiên, Quỷ thần, Đại tướng, mà là do một thể nữ ở hậu cung của vua Tần-bà-sa-la, tên là Công Đức Ý; vì cúng dường tháp, nên bị vua A-xà-thế giết chết. Khi qua đời thể nữ được sinh lên tầng trời Đao-lợi, nay đến cúng dường Ta. Đó là ánh sáng của vị trời ấy.

Khi Đức Phật nói về truyện nhân duyên của nàng Công Đức Ý, có vị chứng quả Tu-đà-hoàn, có vị chứng quả Tư-đà-hàm, có vị chứng quả A-na-hàm, có vị chứng quả A-la-hán, có vị phát tâm Bích-chi-phật, có vị phát tâm Bồ-đề vô thượng.

Lúc ấy các Tỳ-kheo nghe lời Phật dạy, đều vui mừng thực hành.

M